

شناسه	قانون - مقررات - رویه اجرایی	تاریخ جلسه	۱۴۰۰/۰۸/۲۲
عنوان موضوع	بررسی مراتب اعتراض فعالین اقتصادی به الزام ارائه گواهی مبدأ و گواهی بازرسی کالاهای وارداتی در زمان صدور کد ساتا از سوی بانک های عامل		
مرجع طرح موضوع	کمیسیون صنعت و معدن اتاق بازرگانی تبریز		
شرح موضوع	بر اساس تبصره (۳) بند (د-۲) بخش اول مجموعه مقررات ارزی (واردات کالا و خدمات)، ارائه اسناد حمل کالا شامل (بارنامه/راهنامه، سیاهه تجاری، گواهی مبدأ و گواهی بازرسی کالا) می باشد که با مهلت حداکثر شش ماه از تاریخ صدور حواله ارزی تعیین شده است. یعنی بر اساس این تبصره برای واردات کالا هنگام صدور حواله ارزی ارائه این مدارک توسط واردکننده الزامی می باشد. مطابق بند (۱) قسمت سوم بخش دوم مجموعه مقررات ارزی (مقررات ارائه گواهی بازرسی در خصوص کلیه کالاهای وارداتی) نیز ارائه گواهی بازرسی با توجه به نوع استاندارد کالا برای تمامی کالاهای وارداتی الزامی بوده و بایستی گواهی بازرسی از سوی شرکت های بازرسی مجاز صادر گردد. با عنایت به اینکه مجموعه مقررات ارزی در راستای ارائه انواع خدمات به واردکنندگان تدوین شده و مدارک و مستندات در راستای صحت گذاری برای خدمات ارائه شده اخذ می گردید و با توجه به اینکه تحریم های ظالمانه علیه ایران، اجازه ارائه خدمات ارزی (گشایش اعتبارات اسنادی، ثبت سفارش برات اسنادی و حواله) را از بانک ها سلب کرده است، لذا بایستی سیاست ها بر اساس شرایط موجود اتخاذ شود. لیکن بانک مرکزی در جز (۱ و ۲) بند (هـ) بخش اول مجموعه مقررات ارزی، واردات کالا و خدمات از محل ارز متقاضی را نیز تابع مقررات فوق اعلام نموده است و این موضوع مشکلاتی را برای واردکنندگان ایجاد کرده است. متأسفانه تحریم ها در معاملات فعالین اقتصادی نیز تاثیر بسزائی ایجاد کرده است. به عنوان مثال اکثریت کشورها به دلیل تحریم ها علاقه ای با تجارت با ایرانیان ندارند و فعالین ایرانی به منظور تامین مواد اولیه و کالاهای مورد نیاز خود با دور زدن تحریم ها از طریق کشور های ثالث اقدام به خرید کالا می نمایند و در این شرایط نیز اخذ مدارک و مستندات تولید کننده اصلی برای واردکنندگان امکان پذیر نمی باشد. در این راستا ماده (۳۴) آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۱، اشعار می دارد: "گواهی مبدأ در مواقع لزوم برای اعمال تعرفه های ترجیحی، اعمال ضوابط تجاری یا اقتصادی اتخاذ شده یک جانبه یا تحت موافقت نامه های دو یا چند جانبه یا		

۱- تبصره (۳) بند (د-۲) بخش اول مجموعه مقررات ارزی: مهلت ارائه حداقل اسناد حمل کالا شامل (بارنامه/راهنامه، سیاهه تجاری، گواهی مبدأ و گواهی بازرسی کالا) طبق بخش دوم مجموعه مقررات ارزی حداکثر شش ماه از تاریخ صدور حواله ارزی می باشد.

۲- بند ۱ مقررات ارائه گواهی بازرسی در خصوص کلیه کالاهای وارداتی قسمت سوم بخش دوم مجموعه مقررات ارزی: در مورد تمامی کالاهای وارداتی ارائه گواهی بازرسی با توجه به نوع استاندارد کالا الزامی بوده و بایستی مطابق متن گواهی بازرسی مورد قبول (پیوست های شماره ۲ و ۳) و توسط شرکت های بازرسی کننده مجاز (پیوست های شماره ۹ و ۱۵) صادر گردد.

۳- بند (هـ) واردات کالا و خدمت از محل ارز متقاضی بخش اول مجموعه مقررات ارزی:

۱. واردکنندگانی که بموجب قوانین و مقررات از قبیل قانون بودجه، قانون مقررات صادرات و واردات و آئین نامه اجرایی آن و سایر قوانین خاص، بدون تعهد شبکه بانکی کشور مجاز به واردات می باشند، علاوه بر موارد استفاده از ارز متقاضی به شرح مندرج در بند ۳ الف این دستورالعمل، می توانند با استفاده از ابزارهای متداول سیستم بانکی از جمله موارد ذیل از محل ارز متقاضی اقدام به واردات نمایند:

- گشایش انواع اعتبارات اسنادی از جمله اعتبار تنخواهگردان

- ثبت سفارش برات اسنادی

- حواله ۳

۲. انجام ثبت سفارش نزد وزارت صنعت، معدن و تجارت یا اخذ مجوزهای ورود درمواقع لزوم.

اعمال ضوابط اتخاذ شده به دلیل مسایل بهداشتی یا عمومی مطالبه خواهد شد.^۴ همچنین در ماده (۳۷) این آیین نامه، در مواقعی که کالایی با مبدأ کشور معینی از طریق کشور ثالثی صادر می شود، گواهی مبدأ صادره توسط مقامات صالح کشور ثالث براساس گواهی کشور مبدأ قابل قبول می باشد.

با عنایت به مواد فوق الذکر آیین نامه اجرای امور گمرکی که متولی امر ترخیص می باشد و بنا به اظهارات نماینده گمرک استان در حال حاضر جهت ترخیص کالا الزامی به ارائه گواهی مبدأ نمی باشد. لیکن بانک مرکزی ترخیص کالا را منوط به صدور کد ساتا نموده و واردکننده برای دریافت کد ساتا ملزم به ارائه گواهی مبدأ به بانک های عامل می باشد.

الزام تعیین منشأ ارز در ترخیص کالا نیز بر اساس بند (۵)^۴ دستورالعمل چگونگی ثبت سفارش، واردات، گشایش اعتبار و و برگشت ارز صادراتی گمرک جمهوری اسلامی ایران ابلاغ شده است. یعنی تا زمانی که منشأ ارز کالای وارداتی برای بانک مرکزی مشخص نگردد، مجوز ترخیص کالا صادر نخواهد شد.

تعیین منشأ ارز یکی از مدارک مهم در تجارت بین و الملل محسوب می شود که در کشور ایران نیز در راستای ایجاد امکان نظارت بر ورود و خروج ارز، توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اتخاذ شده است که فعالین اقتصادی اعتراضی به این امر ندارند. لیکن مشروط شدن ترخیص کالا به دریافت کد ساتا و الزام به ارائه گواهی مبدأ و گواهی بازرسی که هیچ ضرورتی در تعیین منشأ ارز ندارند منطقی نمی باشد.

متأسفانه برخی قوانین و مقررات تجارت با شرایط موجود اقتصادی کشور همخوانی ندارد و این موضوع باعث اتلاف وقت و تحمیل هزینه برای فعالین اقتصادی شده است.

بر اساس اعلام برخی از بانک ها در جلسه کارگروه شورای گفتگوی استان، طی ابلاغ بخشنامه داخلی بانک اخذ گواهی مبدأ هنگام صدور کد ساتا از ۲۹ مهر ماه حذف شده است، لیکن دیگر بانک ها اطلاعی از این موضوع نداشتند. متأسفانه عدم شفافیت و اطلاع رسانی جامع بخشنامه ها باعث اعمال سلیقه در اجرای قوانین و مقررات می شود.

علیرغم عدم ابلاغ جامع بخشنامه مذکور، مشاهده می گردد بانک مرکزی نیز به این نتیجه رسیده است که اخذ گواهی مبدأ در زمان صدور کد ساتا ضرورتی در تعیین منشأ ارز ندارد.

دیگر سندی که بانک های عامل هنگام صدور کد ساتا از واردکنندگان اخذ می نمایند، گواهی بازرسی است. این گواهی در واقع بیان کننده انطباق کالای تولید کننده با یکی از استانداردهای مورد تایید کشور مقصد است که پس از بررسی اسناد وارداتی و نمونه وارد شده از لحاظ کیفی و کمی از سوی شرکت های بازرسی مورد تایید استاندارد صادر می گردد.

درخواست این سند از سوی بانک ها به دلیل ارائه خدمات و تعهدات ایجاد شده برای بانک ها تدوین شده بود. به این صورت که در گذشته بانک های ایرانی خدمات اعتبارات اسنادی در معاملات بین المللی ارائه می دادند و بر اساس آن تعهد غیر قابل برگشتی به منظور پرداخت یا قبول پرداخت وجه اعتبار در مقابل ذینفع اعتبار بر عهده داشتند از این رو، جهت اطمینان از صحت سند و کالا، گواهی بازرسی درخواست می کردند. این بازرسی که از بابت کمی و کیفی در مبدأ توسط فروشنده انجام می شد، در واقع تضمین سلامت کالا برای بانک بود. حتی در برخی از موارد نیز واردکنندگان با مسئولیت خودشان حذف این گواهی را درخواست می کردند که در صورت عدم لزوم استاندارد اجباری و تایید اداره استاندارد، گواهی بازرسی از سوی بانک دریافت نمی گردید. در حال حاضر به دلیل عدم بازرسی در مبدأ، بایستی بررسی های لازم این گواهی در داخل صورت گیرد. در حالیکه

^۴ - بند ۵ دستورالعمل چگونگی ثبت سفارش، واردات، گشایش اعتبار و و برگشت ارز صادراتی: ترخیص کالا با هر رویه منوط به تعیین منشأ ارز کالای وارداتی (صدور اعلامیه فروش ارز) از سوی بانک مرکزی خواهد بود که به صورت سیستمی اعلام می گردد.

بنا به اظهارات واردکنندگان هیچ بازرسی از کالا از سوی شرکت ها صورت نمی گیرد. در واقع الزام بانک به ارائه این گواهی یک پروسه غیر ضروری به فرایند ترخیص کالا اضافه کرده است که باعث اتلاف وقت، تحمیل هزینه های صدور گواهی و هزینه خواب ماشین به هزینه های واردکنندگان اضافه کرده است. حال با عنایت به اینکه بازرسی های اجباری در گمرک توسط ادارات استاندارد انجام می شود و با توجه به اینکه بانک ها به دلیل تحریم ها امکان ارائه خدمات اعتبارات اسنادی ندارند و به تبع آن تعهدی و ضمانتی نیز برایشان ایجاد نمی گردد، همچنین با توجه به اینکه ارائه گواهی بازرسی در تعیین منشا ارز کالاهای وارداتی نقشی ندارد، لذا ارائه گواهی بازرسی در هنگام صدور کد ساتا غیر ضروری می باشد.	
رئوس ایرادات و مشکلات: ۱. بانک مرکزی بدون توجه به تحریم بانک های ایرانی و بدون ارائه خدمات در معاملات بین المللی، طبق روال گذشته گواهی مبدا و گواهی بازرسی درخواست می کند. ۲. با توجه به اینکه ارائه گواهی های مبدا و بازرسی در تعیین منشا ارز نقشی ندارند، لذا شرط ترخیص کالا با ارائه این اسناد، باعث اتلاف وقت و هزینه مضاعف برای واردکنندگان می شود. ۳. عدم تهیه گواهی مبدا از سوی واردکنندگان به دلیل تحریم ها باعث عدم ترخیص و دپو شدن محموله های وارداتی در گمرک می گردد. ۴. اعمال سلیقه در بانک های عامل در دریافت مدارک و مستندات به دلیل عدم اطلاع رسانی جامع تمامی بانک ها از سوی بانک مرکزی ۵. با توجه به اینکه شرکت های بازرسی امکان بازرسی در مبدا ندارند و هنگام ورود کالا نیز بازرسی انجام نمی دهند. همچنین با عنایت به اینکه بانک ها خدماتی به واردکنندگان ارائه نمی کنند، لذا تعهدی نیز برایشان ایجاد نمی گردد، همچنین با مد نظر قرار دادن این موضوع که گواهی بازرسی در تعیین منشا ارز نقشی ندارد، لذا الزام بانک مرکزی به ارائه این گواهی از سوی واردکنندگان غیر ضروریست و در شرایط تحریم که فعالین اقتصادی برای تامین مواد اولیه و کالاهای مورد نیاز خود مجبور به پرداخت هزینه های اضافی می باشند، اخذ این گواهی جز اتلاف وقت و هزینه های مضاعف هیچ نفعی برای واردکننده و بانک و مصرف کننده نهایی ندارد. چرا که واردات کالاهایی که استاندارد اجباری دارند توسط اداره کلی استاندارد انجام می شود.	ایرادات و مشکلات مطروحه
جلسه کارگروه کارشناسی با حضور نمایندگان بازرسی کل استان، سازمان صمت، اداره استاندارد، گمرک تبریز، شورای هماهنگی بانک های استان، کمیسیون صنعت و معدن اتاق و بانک های عامل استان به شرح ذیل برگزار شد: سید جواد ناعمی، مدیر عامل شرکت صنعت پاران: این موضوع قبلا با برخی از واحدهای ارزی بانک های استان طرح شده بو، لیکن نتیجه حاصل نگردید و به دلیل استمرار مشکل، از دبیرخانه شورای گفتگو درخواست تشکیل این جلسه نمودیم. در گذشته اعتبارات اسنادی "ال سی" بصورت مستقیم توسط بانک ها انجام می شد. لیکن با توجه به اینکه بانک ها در شرایط تحریم قرار دارند اسناد به طور مستقیم وارد ایران نمی شوند و فعالین اقتصادی با روش های متفاوتی اسناد را تهیه و تحویل بانک می دهند. در حال حاضر بانک ها در زمان ترخیص کالا، از واردکننده گواهی مبدا درخواست می کنند. این در حالیست که دلیل شرایط تحریمی، واردات از طریق کشور ثالث انجام می گردد و پروسه ده روزه دارد که بایستی در این شرایط تحریم، قضیه	جمع بندی جلسه کارگروه کارشناسی مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۰۶

گواهی مبدا حذف شود. مورد دوم، فرم تعهد نامه ورود کالا و ارائه اسناد حمل که از طرف بانک ملزم به امضا می باشیم. بعد از رسیدن کالا، بانک ها از ما بازرسی کالا درخواست می کنند. ولی وقتی گمرک ایران به عنوان ترخیص کننده کالا نه درخواست گواهی مبدا و نه بازرسی کالا می کند، به چه دلیلی بانک ها این دو مورد را درخواست می کنند؟ آقایان بانکی بیان می کنند که بخش مقررات بانک مرکزی خواهان این موارد هستند. در حالیکه وظیفه بانک بررسی مقدار و کیفیت کالای وارداتی نیست. بعضا صرافی بانک ها از ما مشخصات تولیدکننده خارجی را درخواست می کنند. در حالیکه تولیدکننده خارجی به دلیل تحریم های ایران مایل نیست اثری از او در سیستم باشد. در بحث دور زدن تحریم ها، تمام واردکنندگان متحمل هزینه های مضاعف هستند که بخشی از این گرانی های موجود، نتیجه دور زدن تحریم هاست که منجر به افزایش هزینه های تولید می گردد. پیشنهاد بنده اینست که گواهی مبدا کالا و بحث بازرسی حذف شود.

جواد بحری پور، کارشناس ارزی شورای هماهنگی بانک های استان: بانک های عامل طبق دستورالعمل بانک مرکزی عمل می کنند. حذف آن نیز مستلزم به دستور بانک مرکزی می باشد. بر اساس جلد یک مجموعه مقررات ارزی حداقل اسناد واردات، شامل بارنامه، راه نامه، سیاهه تجاری، گواهی مبدا و گواهی بازرسی کالا می باشد. این موضوع صحیح است که دریافت گواهی بازرسی ضرورتی ندارد. ولی فلسفه این موضوع به این صورت است که در گذشته درخصوص گشایش اعتبار، مبلغ ارائه شده برای اسناد بوده و معامله اسناد انجام می دادیم و برای اطمینان از صحت سند و کالا، بازرسی در مبدا صورت می گرفت و کالا از طریق شرکت بازرسی از بابت کمی و کیفی بررسی شده و گواهی در تایید تطابق پیش فاکتور ارائه شده از طرف فروشنده، صادر می شد که در حقیقت تضمین کننده سلامت کالا بود. برخی از مشتریان به خاطر زیاد بودن هزینه این گواهی درخواست حذف این گواهی با مسئولیت خودشان را داشتند که اگر استاندارد اجباری برای کالای مربوطه وجود نداشت موافقت می کردیم. (موضوع مربوط به دهه ۸۰ می باشد). با ارسال نامه ای از سوی استاندارد مجوزی ارسال می شد و با بیان این موضوع که اجباری برای استاندارد این کالا وجود ندارد، گواهی بازرسی حذف می شد. در حال حاضر به این صورت عمل می شود که فاکتور بارنامه به شرکت بازرسی فاکس شده و با استناد به این فاکتور، صحت آن تایید شده و برای ما ارسال می شود و ما نیز مهر زده و تحویل مشتری می دهیم. در حالیکه این موضوع هیچ ضرورتی ندارد. در خصوص گواهی مبدا، همگی به صورت کپی بوده و از کشور مبدا صادر نشده است و همگی واقف به این موضوع می باشیم. رفع تعهد را براساس پروانه سبز گمرکی و نظر ارزیاب گمرک و اطلاعات درب خروجی از بابت وزن و تعرفه و .. انجام می دهیم نه براساس گواهی بازرسی و این گواهی هیچگونه سندیتی برای ما ندارد و با حذف این مورد مشکلی پیش نمی آید و اگر بانک مرکزی اصلاح کند که استناد به فاکتور و بارنامه کفایت از نظر ما هم هیچ ایراد و اشکالی ندارد.

سید جواد ناعمی، مدیر عامل شرکت صنعت یاران: قرارداد جعاله از طرف بانک به امضای مشتری می رسد و در زمان لازم اجرا می شود و حتی در یکی از بندها ذکر شده است که اگر کالای شما به دلایل تحریمی نتواند وارد شود، موظف به پرداخت خسارت بانک برابر قوانین مصوبه و مربوطه هستید. این در حالی است که بانک در بحث واردات، خدماتی برای ما ارائه نداده است.

جواد بحری پور، کارشناس ارزی شورای هماهنگی بانک های استان: قرارداد جعاله در اعتبار اسنادی برای زمانی بود که نتوانیم وجه خود را وصول کنیم یعنی کالا رسیده باشد و ما نتوانیم پول ذینفع را پرداخت کنیم و با این قرارداد، اقدام قضائی انجام داده و وجه خود را وصول کنیم. در حواله، تعهد ارائه پروانه سبز اخذ می کنیم و وثیقه ای بابت ۱۵٪ و یا ۳۵٪ و فکر نکنم از طرف بانک برای حواله، قرارداد جعاله وجود داشته باشد. بانک مرکزی ما را از بابت تعهد ارائه پروانه سبز و ایفای تعهد موظف کرده است و بانک در این خصوص مسئول می باشد و موظف است که در صورت عدم واردات کالا در زمان معین و یا کم و زیاد بودن، به تعزیرات معرفی کنیم و اگر یک سال بعد از انجام حواله، وصول انجام نشود، وجه وسیله باید به حساب بانک مرکزی واریز شود و در حال حاضر از تمامی تولیدکنندگان چک و سفته دریافت می کنیم و بعید می دانم که سختگیری در این خصوص از طرف بانک ها صورت گیرد. وجه نقدی از بابت تضمین ارائه پروانه سبز از واحدهای تولیدی اخذ نمی شود. بحث ۱۵٪ به دلیل اینست

که کالائی صادر شده است و باید ارز مربوطه ارائه می شد ولی اینکار را انجام نداده و برای انجام واردات، تعهد جدیدی ایجاد شده است. یعنی زمانی که ابطال کوتاژ بابت واردات صورت گرفته است، تعهد صادراتی نیز رفع شده و تعهد جدیدی ایجاد می شود. در صورتیکه ارز خارج می شود که در مقابل باید کالایی وارد شود که در غیر اینصورت به معنیست که ارزی هم وارد نشده است و این تضمینی است که از این بابت اخذ می شود.

مسعود بنابیان، رئیس کمیسیون صنعت و معدن: مخاطب این جلسه، بانک های استان نمی باشد بلکه از شما می خواهیم تا مواردی را که از نظر شما نیز زاید و قابل حذف می باشد. مطرح کنید تا در شورای گفتگوی ملی از بانک مرکزی درخواست کنیم. می توان در متن تعهدات نیز تغییراتی ایجاد کرد.

نسرین درخشانی، مسئول دبیرخانه شورای گفتگو: با عنایت به اینکه صدور کد ساتا از سوی بانک ها برای تعیین منشأ ارز می باشد، لذا بایستی به این موضوع بپردازیم که تعیین منشأ ارز مستلزم ارائه چنین اسنادی است یا نه؟

محمد اقدامی، رئیس حوزه ارزی بانک صادرات: براساس اساسنامه اداره سیاست ها و مقررات بانک مرکزی، در بانک صادرات از تاریخ ۲۹ مهرماه اخذ گواهی مبدا در تمامی کالاها حذف شده است. اجباری به ارائه گواهی مبدا نداریم. در مورد گواهی بازرسی سه استثنا وجود دارد. از جمله فراورده های گوشتی، جوجه یک روزه و دام و دارو و مواد اولیه که با مسئولیت پذیری سازمان های مربوطه از جمله بهداشت و سازمان دارویی، گواهی مبدا صورت می گیرد. ولی در بقیه موارد گواهی بازرسی اخذ می شود (نامه عمومی شماره ۰۰/۲۱۳۶۰۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۲۷ اداره سیاست ها و مقررات ارزی بانک مرکزی) و بخشنامه ای که برای ما صادر شده فقط برای بانک صادرات لازم الاجرا می باشد و دستورالعمل داخلی محسوب می شود و اجازه ارائه آن را نداریم.

مسعود بنابیان، رئیس کمیسیون صنعت و معدن: باید وحدت رویه وجود داشته باشد و بخشنامه ها به طور همزمان برای تمامی بانک ها صادر شود.

محمد اقدامی، رئیس حوزه ارزی بانک صادرات: صدور کد رهگیری جهت ترخیص کالا از گمرک مستلزم ارائه یک سری اسناد حمل به صورت فیزیکی می باشد و تا این اسناد تکمیل نشود کد رهگیری ارائه نمی شود. بانک ها فقط ملزم به بررسی ظاهر فیزیکی اسناد هستند و ورودی به کالا و یا تقلبی بودن اسناد نیز ندارند.

جواد بحری پور، کارشناس ارزی شورای هماهنگی بانک های استان: درخصوص کد ساتا، پورتال بانک مرکزی، سازمان صمت، گمرک، بانک ها و سامانه جامع تجارت به هم لینک شده اند و فردی که با یوزر و پسورد وارد سامانه جامع شده و ثبت سفارش انجام می داده و کد بانکی را تعیین می کند و بانک مربوطه با مشاهده این کد ۸ رقمی، پرینت گرفته و کد تخصیص اخذ کرده و نوع ارز مشخص می شود (از محل صادرات خود یا از محل صادرات غیر و یا نیمایی و یا بانکی) بانک مرکزی مهلت ۳۰ الی ۶۰ روزه برای کد تخصیص تعیین می کند که طی این ۳۰ الی ۶۰ روز فرصت خرید ارز را دارد که اگر از طرف منابع خود بود، کوتاژها را مستهلک می کنیم. اگر نیمایی بود ارز را تا ۶۰ روز باید از نیما خرید کرده و مختومه کند تا در سیستم قابل مشاهده باشد. در حال حاضر واحد های تولیدی ۹ ماه و بخش تجاری ۶ ماه فرصت دارند تا کالا را وارد کرده و رفع تعهد کنند و یک ماه بعد از ارائه اسناد فرصت دارند تا کالا را ترخیص کنند. بعد از ایجاد ابزار پرداخت، اسناد باید در طول این زمان به دست ما برسد تا در سامانه معامله اسناد ثبت کنیم. این مراحل از اوایل سال ۸۰ اجرا می شد که به صورت دستی و کاغذی نوشته و به بانک مرکزی فاکس می کردیم تا به عنوان آمار تعهدات برای ما منظور شود. کد ساتا همان کد ۱۴ رقمی رهگیری است که تا زمانی که صادر نشود، درب خروج گمرک اجازه خروج کالا را نمی دهد که این کد مستلزم اینست که اسناد را مشاهده کرده و در سیستم معامله را ثبت کنیم و اظهار گمرک توسط ترخیص کار اعمال شود و صاحب کالا اظهار حمل و یا همان منشأ ارزی را ارائه دهد تا با تایید اطلاعات آنها، کد ۱۴ رقمی ساتا را ارائه دهیم.

رضا پیروی، بازبینی گمرک تبریز: علت اکثریت مشکلات، عملکرد جزیره ای سازمان ها و موازی کاری هائی است که انجام می شود. از جمله بازرسی هایی که از طریق گمرک و گواهی بازرسی کالای وارداتی و غیره صورت می گیرد و تا زمانیکه تمام سازمان ها باهم لینک نشده و همدیگر را پوشش ندهند این مشکلات وجود خواهد داشت. فاکتور، بارنامه، قبض انبار و تمام اسناد ترخیص از طرف گمرک اخذ می شود و ارزیاب گمرک برای بازرسی نیز مراجعه می کند.

محمد اقدامی، رئیس حوزه ارزی بانک صادرات: می توانیم بیان کنیم که با توجه به این موضوع که هیچگونه تعهد پرداخت و تعهد ارزی ندارند، اسناد در حد فاکتور و بارنامه و مالکیت کالا کفایت می کند. لیست شرکت های مجاز بازرسی و زمینه بازرسی هر شرکت از سوی بانک مرکزی برای ما ابلاغ می شود و هرچند ماه یکبار آپدیت و تکمیل می شود.

این شرکت ها به جایی وابسته نیستند و مجوز لازم را از بانک مرکزی دریافت می کنند و این شرکت ها نمایندگانی در خارج از کشور دارند و ما بازرسی ها را تنها با سربرگ آنها می پذیریم. در پیوست جلد دو مجموعه مقررات ارزی در سایت بانک مرکزی نام و آدرس تمام شرکت های مجاز بازرسی و حوزه بازرسی و کاری وجود دارد.

مرتضی قلی پور، رئیس اداره صادرات و واردات اداره استاندارد: در استان ما دو شرکت بازرسی بین المللی وجود دارد و بقیه شرکت های بازرسی اکثرا در تهران مستقر هستند. شرکت های بازرسی به سه بخش تقسیم شده اند، سطح استانی که مجوز مربوطه از سوی ما صادر می شود، سطح ملی که از تهران صادر می شود و سطح بین المللی که از تهران مجوز مربوطه را اخذ می کنند. در بازرسی کالا، دامنه ها تعریف شده است و شرکت های بازرسی براساس این دامنه مجاز به بازرسی هستند. تسهیلاتی که به واحدهای تولیدی ارائه داده ایم اینست که با دو تعهد می توانند ترخیص کنند. بدون هیچگونه بازرسی مگر اینکه به صورت نمونه برداری تصادفی انجام شود. برای تعدادی از کالاها الزام برای گواهی بازرسی مبدا وجود دارد چون پروسه آزمون ها طولانی بوده و یا امکان آزمون در داخل کشور وجود ندارد از جمله کمپرسور یخچال. با تدبیری که از سوی سازمان در قالب بسته حمایتی انجام شده است، واحدهای تولیدی مشکل چندانی در این خصوص ندارند. شخصی که واردات انجام می دهد اگر گواهی بازرسی COI داشته باشد از طرف استاندارد اجازه داده شده تا برای راستی آزمائی بصورت تصادفی نیز نمونه برداری انجام شود.

مسعود بنابیان، رئیس کمیسیون صنعت و معدن: آیا در حال حاضر گواهی بازرسی ضرورت دارد؟ این گواهی از طرف اداره استاندارد و گمرک درخواست نمی شود و تنها از سوی بانک اخذ می شود، آیا با حذف این مورد مشکلی برای عامل های بانکی ایجاد می شود؟

محمدنقی هنربر، رئیس اداره بازرگانی خارجی سازمان صمت: در مورد کالاهایی که بحث استاندارد اجباری مطرح است، از سوی گمرک به استاندارد ارجاع داده می شود و استاندارد نیز فرایند خاص خود را دارد که یا باید نمونه گیری صورت گرفته و برای آزمایش فرستاده شود و با توجه به نتیجه آزمایش تصمیم گیری شود و یا بعد از نمونه گیری، اجازه ترخیص کالا داده شود و بعدا در صورت بروز مشکل، شرکت های بازرسی را متهم کرده و بازخواست می کنند. اینکه در گمرک ضرورت استاندارد و گواهی بازرسی مطرح است در فرایند ترخیص باید گواهی بازرسی رعایت شود، ولی در خصوص بانک پیشنهاد بنده نیز اینست که عین گواهی مبدا، گواهی بازرسی نیز حذف شود.

محمد اقدامی، رئیس حوزه ارزی بانک صادرات: قبل از سال ۹۲ در زمان گشایش اعتبارات، بغیر از کالاهایی که استاندارد اجباری داشتند، بقیه کالاها با تعهد واردکننده حذف می شد ولی بعدا بنا به دلایلی اجبار شد.

نسرین درخشانی، مسئول دبیرخانه شورای گفتگو: با توجه به اینکه بانک مرکزی به این نتیجه رسیده است که تعیین منشاء ارز مستلزم ارائه گواهی مبدا نیست و با عنایت به اینکه صدور گواهی بازرسی توسط شرکت های مربوطه بدون انجام بازرسی انجام می گیرد و این مورد نیز در تعیین منشاء ارز نقشی ندارد و گمرک به عنوان متولی امر ترخیص در صورت نیاز بازرسی های لازم

را توسط سازمان های مربوطه انجام می گیرد، می توان درخواست حذف ارائه گواهی بازرسی در زمان تعیین منشأ ارز را نیز به بانک مرکزی ارائه داد. در پایان این نشست مقرر گردید موضوع در جلسه آتی شورای استان طرح موضوع شده و در صورت تایید به دبیرخانه مرکز ارجاع گردد.	
۱. به منظور عدم سردرگمی و اتلاف وقت فعالین اقتصادی و اعمال سلیقه در بانک ها، پیشنهاد می گردد، بخشنامه ارزی اداره سیاست ها و مقررات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موضوع "نحوه اقدام در خصوص اسناد حمل فاقد گواهی مبدا ساخت کالا" جهت ایجاد وحدت رویه به تمامی بانک ها ابلاغ و بانک ها ملزم به اجرای این بخشنامه گردند. ۲. با عنایت به اینکه بانک ها در مبادلات تجاری بین المللی خدماتی به واردکنندگان ارائه نمی نمایند و با توجه به اینکه گواهی بازرسی در تعیین منشأ ارز نقشی ندارد، لذا پیشنهاد می گردد: تا رفع تحریم بانک های ایرانی و امکان ارائه خدمات اعتبارات اسنادی در معاملات بین المللی از سوی بانک ها، بند (۱) مقررات ارائه گواهی بازرسی در خصوص کلیه کالاهای وارداتی بخش دوم مجموعه مقررات ارزی، کان لم یکن تلقی گردد.	پیشنهادهات
۱. آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۱؛ ۲. مجموعه مقررات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛ ۳. مقررات ارائه گواهی بازرسی در خصوص کلیه کالاهای وارداتی قسمت سوم بخش دوم مجموعه مقررات ارزی؛ ۴. نامه شماره ۰۰/۲۱۳۰۶ مورخ ۱۴۰۰/۷/۲۷ اداره سیاست ها و مقررات ارزی بانک مرکزی؛ ۵. نامه شماره ۱۴۰۰/۷۱۴۹۴۱ مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۰۷ مدیرکل دفتر واردات گمرگ ایران.	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه